

нию, которое она ищет. Что касается иллюзии власти, то так как у организации есть власть, человек, принадлежащий этой организации, считает, что некоторая часть этой власти его собственная.

Так же произошли изменения и в источниках власти, и в инструментах ее осуществления. Организация и связанная с ней условная власть являются теперь основными источниками и инструментами в современном осуществлении власти.

Литература

1. *Дементьев В. В.* Власть: экономический анализ. Основы экономической теории власти: Монография /В.В. Дементьев. — Донецк: Каштан, 2003. — 200 с.
2. *Galbraith J.K.* The anatomy of power./ J.K. Galbraith. — London, 1984. — P. 189.
3. *Тоффлер Э.* Метаморфозы власти. / Э.Тоффлер; пер. с англ. В. В. Белококовской. — М.: ООО «Издательство АСТ», 2003. — 669 с.
4. *Ман Т.* Богатство Англии во внешней торговле или баланс нашей внешней торговли как регулятор нашего богатства. [Электронный ресурс] — Режим доступа: http://gallery.economicus.ru/cgi-bin/frame_rightnewlife.pl?type=in&links=/school/mercantilism/works/mun_w1.txt&img=works_small.jpg&name=mun — (30.04.2010)
5. *Смит А.* Исследование о природе и причинах богатства народов./ А. Смит. — М.: Издательство социально-экономической литературы, 1962. — 677 с.
6. *Маркс К.* Капитал. Т.1 / К. Маркс. — М.: Издательство политической литературы, 1983. — 727 с.

Стаття надійшла до редакції 15.05.2009 р.

Ю. М. Петрушенко, канд. екон. наук,
Сумський державний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ МІЖ КУЛЬТУРНИМИ ТА ЕКОНОМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ: СОЦІЄТАЛЬНИЙ ПІДХІД

АНОТАЦІЯ. У статті наведено результати дослідження взаємозв'язку показників культурного та економічного розвитку суспільства. На основі аналізу статистичних даних обґрунтовано гіпотезу про зростання ролі соціокультурних факторів у формуванні тенденцій суспільного розвитку.

КЛЮЧОВІ СЛОВА. Економічний розвиток, індекс людського розвитку, соціокультурні фактори, соцієтальний підхід, рейтинги міст.

Соціетальний підхід в економічній теорії розглядає суспільство як єдину цілісну систему, яка складається з економічної, соціальної, політичної, культурної та інших підсистем. Цей підхід знаходить свою реалізацію в різних напрямках економічної думки, заснованих на розумінні суспільства як цілісності, в якій економічна система складає лише один із аспектів, перш за все в теорії інституціоналізму.

Наукові праці економістів можна поділити на дві умовні групи: першу становлять теорії, згідно з якими економічна система є базовою і самостійною, від якої залежать інші підсистеми суспільства, а другу — ті, в яких соціокультурні фактори або враховуються, або взагалі вважаються визначальними.

Згідно з К. Поланії [1] за цим критерієм можна виділити такі групи основних учених-економістів, які закладали основи як економістичного, так і соціетального підходу.

1. Початковий соціетальний підхід (Ш. Монтеск'є, Ф. Кене, А. Сміт).
2. Початковий економістичний підхід (Д. Таунсенд, Т. Мальтус, Д. Рікардо).
3. Повернення до соціетального підходу (Г. Кері, Ф. Ліст, К. Маркс).
4. Повернення до економістичного підходу (К. Менгер).
5. Синтез соціетального і економістичного підходів (М. Вебер).

М. Вебер є одним із засновників інституціонально-соціологічний напряму економічних досліджень, що виник на початку ХХ ст. і сьогодні вважається «старим» інституціоналізмом, оскільки з 50—60-х рр. ХХ ст. формується новий науковий напрям, представники якого працюють на межі економічної теорії та інших суспільних наук — соціології, політології, культурології тощо, — і отримав назву неінституціоналізму.

Неоінституціоналізм як особлива економічна теорія отримала визнання у 80—90-х рр. ХХ ст. Зазвичай виділяють такі сфери неінституціонального аналізу:

- економіко-політологічні дослідження (теорія суспільного вибору, політична економія регулювання);
- економіко-правові дослідження (теорія прав власності, права та злочинності);
- економіко-соціологічні дослідження (нова інституціональна економіка);
- економіко-історичні дослідження (нова економічна історія).

Останнім часом спостерігається збільшення кількості публікацій у ще одній сфері неінституціоналізму, що пов'язана з ана-

лізом впливу соціокультурних факторів на економічний розвиток суспільства.

Серед учених, праці яких мали суттєвий вплив на розвиток цього напрямку досліджень, необхідно відзначити Г. Хофстеда [2], Р. Інглхарта [3], Ф. Тромпенаарса [4], П. Дімаджіо [5], С. Хан-тінгтона [6], Ф. Фукуяма [7] та ін.

Вплив соціокультурних факторів на економічні показники розвитку окремих регіонів та територій досліджували С. Анхольт [8], Ф. Котлер, Д. Хайдер, І. Рейн [9, 10], Д. Тросбі [11], Н. Смелсер, Р. Сведберг [12], М. Неш [13], С. Готц [14], С. Лендрі [15], К. Лінч [16], Дж. Уррі [17], Дж. Холден [18].

У той же час питання: «при яких умовах культурний розвиток визначається економічними досягненнями, а при яких — соціокультурні показники починають визначати економічну динаміку?» — залишається відкритим.

Метою цієї статті є аналіз характеристик культурного та економічного розвитку суспільства та визначення на цій основі тенденцій взаємозв'язку між ними.

Ще з роботи М. Вебера «Протестантська етика і дух капіталізму» відомо, що не всі культури однаково сприяють розвитку економічних відносин. Для перевірки цієї гіпотези ми вирішили перш за все проаналізувати зв'язок соціокультурних та економічних показників розвитку провідних країн світу.

Використовуючи значення показників Г. Хофстеда для України та значення культурних вимірників для інших країн світу, за формулою середньої геометричної культурних вимірників (1) ми здійснили порівняльний аналіз вітчизняної культури та культур інших країн та розрахували показники дистанції культур.

$$CD = \frac{\sqrt{\sum_{i=1}^{4(5)} (S_{Ai} - S_{Ti})^2}}{4(5)}, \quad (1)$$

де CD — показник дистанції культур (culture distance);

S_{Ai} — кількісна оцінка i -го культурного вимірника для України (від 0 до 100);

S_{Ti} — кількісна оцінка i -го показника культури для країни-цілі (від 0 до 100);

i — індекс чотирьох (дистанція влади (PDI), уникнення невпевненості (UAI), індивідуалізм / колективізм (IND), чоловіче / жі-

ноче начало (MAS),) або п'яти (+«довгострокова орієнтація» (LTO)) показників культури Г. Хофстеда, за якими порівнюються країни (п'ятий показник довгострокової орієнтації був визначений не для всіх країн), $i = (1 \dots 4(5))$.

Відповідно, дві країни, для яких $CD \rightarrow 0$, характеризуються дуже подібними національними, а відповідно й корпоративними культурами, а для яких $CD \rightarrow 50$ (це максимальне значення даного показника) — діаметрально протилежними.

За наведеними у таблиці 1 показниками дистанції культур близькими до України є культури таких країн, як Румунія, Болгарія, Російська федерація, Греція, Польща, Португалія, Іспанія, Франція, Чеська республіка.

Таблиця 1

**ЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ДИСТАНЦІЇ
МІЖ УКРАЇНСЬКОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА КУЛЬТУРАМИ ІНШИХ КРАЇН***

№ п/п	Країна	PDI	UAI	IND	MAS	LTO	CD
1	Україна	78	93	30	54	40	
2	Румунія	90	90	30	42		4,31
3	Болгарія	70	85	30	40		4,50
4	Російська Федерація	93	95	39	36		6,29
5	Греція	60	112	35	57		6,70
6	Польща	68	93	60	64	32	6,82
7	Португалія	63	104	27	31		7,43
8	Іспанія	57	86	51	42		8,20
9	Франція	68	86	71	43	30	9,06
10	Чеська республіка	57	74	58	57	13	9,64
11	Бельгія	65	94	75	54		11,71
12	Індія	77	40	48	56	61	11,96
13	Японія	54	92	46	95	80	12,83
14	Німеччина	35	65	67	66	31	13,00
15	Італія	50	75	76	70		14,75
16	Угорщина	46	82	80	50		15,13
17	Канада	39	48	80	52	23	15,92

№ п/п	Країна	PDI	UAI	IND	MAS	LTO	CD
18	Китай	80	60	20	50	118	17,08
19	США	40	46	91	62	29	17,39
20	Швейцарія	34	58	68	70		17,43
21	Ізраїль	13	81	54	47		17,67
22	Фінляндія	33	59	63	26		17,77
23	Великобританія	35	35	89	66	25	19,04
24	Австрія	11	70	55	79		19,79
25	Швеція	31	29	71	5	33	20,43
26	Ірландія	28	35	70	68		21,88
27	Данія	18	23	74	16		27,25

* Розраховано за даними досліджень Г. Хофстеда // www.geert-hofstede.com/hofstede_dimensions.php

Країни з культурами, що найбільш відрізняються від української, є Данія, Ірландія, Швеція, Австрія, Великобританія, Фінляндія, Ізраїль, Швейцарія, США.

Якщо розглянути показники дистанції культур та провідні міжнародні індекси, що характеризують сучасні національні економічні та соціальні переваги (табл. 2), то навіть без точних розрахунків легко помітити, що між цими рядами даних існує тісний зв'язок (індекси кореляції вищі ніж 0,7).

Ці дані демонструють зв'язок між економічними та соціально-культурними показниками розвитку. Культурні вимірники країн, які займають провідні позиції в рейтингах соціально-економічного розвитку, досить далекі від України. І, навпаки, культурно близькі країни знаходяться у відстаючій групі.

Наступним кроком у визначенні зв'язку між соціокультурними і регіональними показниками є аналіз розвитку невеликих територій, насамперед міст.

Соціологічні дослідження західних науковців вказують на наявність тенденції, відповідно до якої більшість успішних людей у всьому світі віддають пріоритет прагненню жити в тому або іншому місті (чи регіоні) порівняно з прагненням працювати в тій або іншій фірмі.

У цьому контексті доречно звернути увагу на рейтинг іміджу міст за методикою С. Анхольта (Anholt City Brands Index — CBI). Ця база даних ґрунтується на результатах міжнародного дослідження, яке щорічно проводиться в 20 провідних розвинених країнах чи тих, що розвиваються, методом особистих інтерв'ю серед 10 000 респондентів віком від 18 років. У ході дослідження оцінюється сприйняття мешканцями цих 20 країн іміджу 50 найбільших міст світу. Міста, у свою чергу, оцінюються за шістьма основними критеріями:

1) враження від міста: учасникам опитувань пропонували оцінити враження від міста, знання про нього та сприйняття значення міста;

2) люди: наскільки доброзичливими та привітними є мешканці міста і наскільки легко людям, які щойно прибули, «влитися в суспільство»;

3) розташування: оцінюється розташування міста, його краса й естетичні якості, клімат місцевості;

4) інфраструктура: зручність міської інфраструктури, наприклад, розташування та якість громадських установ;

Таблиця 2

**ЗВ'ЯЗОК МІЖ КУЛЬТУРНИМИ ПОКАЗНИКАМИ
ТА МІЖНАРОДНИМИ ІНДЕКСАМИ***

№ п/п	Країна	CD	Індекс людського розвитку (дані за 2006 рік, опубліковані в 2008 році)	Індекс глобальної конкурентоспромо- жності (2008—2009 роки)	Індекс економічної свободи (2009 рік)
1	Україна		0,786	4,09	48,80
2	Румунія	4,31	0,825	4,10	63,20
3	Болгарія	4,50	0,834	4,03	64,60
4	Російська Федерація	6,29	0,806	4,31	50,80
5	Греція	6,70	0,947	4,11	60,80
6	Польща	6,82	0,875	4,28	60,30
7	Португалія	7,43	0,9	4,47	64,90

Закінчення табл. 2

№ п/п	Країна	CD	Індекс людського розвитку (дані за 2006 рік, опубліковані в 2008 році)	Індекс глобальної конкурентоспроможності (2008—2009 роки)	Індекс економічної свободи (2009 рік)
8	Іспанія	8,20	0,949	4,72	70,10
9	Франція	9,06	0,955	5,22	63,30
10	Чеська республіка	9,64	0,897	4,62	69,40
11	Бельгія	11,71	0,948	5,14	72,10
12	Індія	11,96	0,609	4,33	54,40
13	Японія	12,83	0,956	5,38	72,80
14	Німеччина	13,00	0,94	5,46	70,50
15	Італія	14,75	0,945	4,35	61,40
16	Угорщина	15,13	0,877	4,22	66,80
17	Канада	15,92	0,967	5,37	80,50
18	Китай	17,08	0,762	4,70	53,20
19	США	17,39	0,95	5,74	80,70
20	Швейцарія	17,43	0,955	5,61	79,40
21	Ізраїль	17,67	0,93	4,97	67,60
22	Фінляндія	17,77	0,954	5,50	74,50
23	Великобританія	19,04	0,942	5,30	79,00
24	Австрія	19,79	0,951	5,23	71,20
25	Швеція	20,43	0,958	5,53	70,50
26	Ірландія	21,88	0,96	4,99	82,20
27	Данія	27,25	0,952	5,58	79,60
	Коефіцієнти кореляції		0,71	0,75	0,74

* Розраховано за даними офіційних сайтів Організації об'єднаних націй — www.hdr.undp.org/en/media/HDI_2008_EN_Tables.pdf., Світового економічного форуму — www.weforum.org/pdf/gcr/2008/rankings.pdf., Стратегічного дослідницького інституту США Heritage Foundation («Спадщина») — www.heritage.org/index/Ranking.aspx.

5) ритм життя: сприятливі умови для відпочинку та туризму, наявність у місті цікавих місць для проведення вільного часу й дозвілля;

6) потенціал: економічні й освітні можливості міста (можливості пошуку роботи, ведення бізнесу чи отримання вищої освіти тощо) [19].

СВІ індекс оцінює сприйняття кожного міста через можливість комфортного проживання, роботи чи відпустки. Він дає можливість зрозуміти, які саме фактори прискорюють чи сповільнюють розвиток бізнесу в тому чи іншому місті, що є дуже важливим в умовах невизначеності економічної ситуації.

Перше місце в загальному рейтингу брендів міст світу С. Анхольта за 2009 рік зайняв Париж, за ним відповідно — Сідней, Лондон, Рим і Нью-Йорк, Барселона, Сан-Франциско, Лос-Анджелес, Відень і Мадрид.

У таблиці 3 наведені рейтинги міст, які зайняли перші три місця за кожним із шести критеріїв, а також по два міста, що посіли два інших місця за шістьма параметрами [20].

Таблиця 3

РЕЙТИНГИ МІСТ ЗА КОЖНИМ ПАРАМЕТРОМ ІНДЕКСУ С. АНХОЛЬТА

Враження від міста	Розташування	Інфраструктура
1. Лондон 2. Нью-Йорк 3. Париж 12. Пекін 50. Джидда	1. Сідней 2. Рим 3. Париж 37. Чикаго 50. Бомбей	1. Сідней 2. Торонто 3. Амстердам 6. Ванкувер 27. Прага
Люди	Ритм життя	Потенціал
1. Сідней 2. Торонто 3. Мельбурн 33. Сінгапур 46. Каїр	1. Париж 2. Нью-Йорк 3. Рим 14. Ріо-де-Жанейро 46. Варшава	1. Лондон 2. Нью-Йорк 3. Сідней 8. Бостон 29. Гонконг

Незважаючи на те, що Сідней зайняв перші місця за трьома з шести параметрів, які враховує індекс, Париж посів більш високе місце за соціокультурними показниками «враження від міста» та «ритм життя», завдяки чому це місто посіло перше місце в загальному рейтингу. Аналогічно міста з очевидною перевагою тільки за одними показниками опинилися на невисоких місцях

через низькі значення за іншими параметрами. Навіть так звані міста-лідери відрізняються неоднозначною оцінкою серед мешканців розвинених країн і тих, що розвиваються.

Розуміння значення подібних відмінностей є важливим в управлінні сильними й слабкими сторонами міста, будівництві стратегії його розвитку, спрямованої на залучення інвестицій та економічне зростання.

Аналогічні дослідження актуальні й в Україні. З 2007 року редакція журналу «Фокус» складає рейтинг кращих міст для життя в Україні. Об'єктами оцінки є обласні центри, курортні й привабливі для туристів міста, міста-супутники Києва, що швидко розвиваються, міста для співробітників АЕС, промислові та портові міста з потужною інфраструктурою.

Критеріями оцінки (за 55-бальною шкалою) є:

- населення;
- міграція;
- інфраструктура: кількість дитячих садків, шкіл, лікарень, супермаркетів і ринків;
- бюджет: витрати бюджету в розрахунку на 1 мешканця;
- екологія; рівень злочинності;
- діловий потенціал: кількість суб'єктів підприємницької діяльності, інвестиційна привабливість, ділова активність, нові робочі місця;
- рівень безробіття;
- середня заробітна плата;
- житлово-комунальні послуги;
- нерухомість: середня вартість квадратного метра;
- освіта: кількість вузів III і IV рівнів акредитації;
- культура: кількість театрів і кінотеатрів, будинків і палаців культури, пам'яток архітектури, історії, археології та історико-культурних заповідників; туристична привабливість; туристична привабливість [21, 22].

Аналіз рейтингових даних за 2008—2009 рр. на основі відповідних коефіцієнтів парної кореляції (див. табл. 4) дозволяє встановити залежність результату (остаточного місця в загальному рейтингу) від впливу різноманітних факторів (міграції, інфраструктури, екології, культури, освіти й ін.).

На основі отриманих даних можна зробити висновок, що місце в загальному рейтингу залежить передусім від зайнятих позицій у таких категоріях, як «культура», «туристична привабливість» й «освіта», яким відповідають найбільші значення коефіцієнтів кореляції.

55 КРАЩИХ МІСТ ДЛЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Місце 2009 р.	Місце 2008 р.	Місто	Місія за категоріями										Освіта	Культура	Туристична привабливість
			Мірація	Інфраструктура	Бюджет	Екологія	Злочинність	Діловий потенціал	Безробіття	Середня зарплата	Житлово-комунальні послуги	Нерухомість			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	9	Львів	13	18	23	16	13	6	4	18	13	50	3	1	1
2	2	Київ	5	33	1	50	22	1	2	5	5	55	2	3	2
3	5	Івано-Франківськ	24	26	22	17	3	8	21	30	15	25	9	8	8
4	1	Чернівці	30	2	10	7	20	38	7	24	40	39	8	4	6
5	3	Ялта	14	1	5	13	25	18	9	35	43	54	27	14	4
6	50	Харків	25	35	45	39	30	5	10	16	6	43	1	6	12
7	20	Одеса	11	34	34	55	27	4	1	20	31	49	4	2	3
8	8	Іллічівськ	3	11	6	42	21	7	3	7	16	44	45	21	51
9	16	Сімферополь	20	19	18	41	26	12	6	23	17	46	10	11	28
10	12	Севастополь	7	10	3	43	51	11	8	21	30	42	21	9	23
11	4	Чернігів	23	21	40	1	9	40	44	41	1	18	13	22	13
12	15	Хмельницький	19	12	29	38	12	21	13	34	21	34	11	15	29
13	44	Дніпропетровськ	54	41	17	47	16	2	14	17	7	52	5	5	15
14	46	Донецьк	41	22	13	53	31	3	12	8	41	45	6	7	16
15	19	Полтава	48	13	27	18	48	19	32	19	18	37	12	10	10

16	39	Бориспіль	8	43	8	24	5	13	17	2	53	31	46	30	43
17	36	Рівне	45	27	35	26	17	34	30	29	3	29	14	24	22
18	13	Кам'янець-Подільський	1	44	28	15	11	33	49	38	33	17	29	31	7
19	37	Вінниця	31	49	38	31	6	15	27	27	34	32	15	23	17
20	6	Мукачеве	35	6	51	12	36	39	33	42	2	11	28	47	25
21	10	Луцьк	10	20	19	35	19	52	35	33	32	35	22	16	21
22	25/26	Феодосія	55	14	47	9	37	25	15	32	8	27	35	32	14
23	17	Ужгород	32	8	16	27	38	16	38	45	44	28	31	18	9
24	7	Трускавець	43	23	9	3	8	28	45	55	10	40	50	33	5
25	30/31	Суми	53	37	26	6	28	30	31	22	23	24	17	25	31
26	48	Кременчук	22	36	25	20	34	41	36	13	9	12	30	44	34
27	23	Миргород	6	3	41	2	14	47	46	46	19	15	47	43	30
28	27	Миколаїв	33	45	46	49	23	24	11	11	22	38	16	17	24
29	40	Херсон	50	28	31	36	35	31	16	36	24	19	19	12	33
30	49	Бровари	2	48	15	25	24	26	20	15	4	51	48	45	48
31	53	Євпаторія	12	29	20	14	54	35	29	47	11	20	38	37	27
32	55	Запоріжжя	37	38	14	51	55	17	24	14	26	33	20	19	26
33	54	Луганськ	44	46	30	48	52	9	5	25	25	23	7	27	38
34	21	Тернопіль	42	9	39	21	10	27	37	37	50	36	18	26	32
35	28	Умань	21	15	44	37	7	36	48	49	46	6	33	35	20
36	45	Маріуполь	26	39	33	52	47	10	19	10	51	1	36	36	41
37	35	Алушта	18	5	2	10	41	42	47	40	35	47	49	49	18
38	—	Славутин	52	25	21	22	2	32	53	4	37	16	51	48	45

Закінчення табл. 4

Місце 2009 р.	Місце 2008 р.	Місто	Місця за категоріями														Культура	Освіта	Нерухомість	Житлово-комунальні послуги	Середня зарплата	Безробіття	Діловий потенціал	Екологія	Злочинність	Інфраструктура	Бюджет	Екологія	Злочинність	Діловий потенціал	Безробіття	Середня зарплата	Житлово-комунальні послуги	Нерухомість	Освіта	Культура	Труди	Труди																																																																																														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55																																																																														
39	—	Кривий Ріг	46	53	24	54	50	14	23	9	20	3	25	38	53	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
40	33	Житомир	47	52	32	33	15	20	18	31	28	41	24	28	46	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
41	11	Ірпінь	29	42	4	11	39	45	40	43	12	48	39	20	47	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
42	14	Коломия	38	4	53	4	1	53	26	50	54	21	40	42	40	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
43	24	Кіровоград	49	51	54	44	33	23	39	28	27	8	23	3	39	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
44	47	Керч	27	24	55	45	43	22	22	26	45	22	32	34	35	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
45	18	Переяслав-Хмельницький	39	16	42	5	40	50	41	54	39	2	41	50	19	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
46	34	Південно-українськ	15	47	11	30	18	48	54	3	38	26	52	55	52	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
47	32	Черкаси	36	54	36	34	32	37	42	53	14	30	26	29	36	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
48	38	Енергодар	51	50	7	32	46	49	25	1	36	5	53	52	55	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
49	51	Бердянськ	9	31	37	29	49	51	51	44	52	7	34	39	37	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
50	—	Ніжин	28	7	49	19	44	54	28	39	55	13	42	46	42	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
51	—	Мелітополь	4	30	52	40	29	43	34	52	42	9	37	53	44	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
52	52	Артемівськ	17	32	12	46	45	46	55	12	49	4	54	51	54	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
53	30/31	Нетішин	16	55	43	28	4	55	50	6	47	14	55	54	49	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
54	25/26	Бела Церква	34	40	50	23	42	29	43	51	29	10	43	40	50	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
55	41	Судак	40	17	48	8	53	44	52	48	48	53	44	41	11	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																														
Коефіцієнт кореляції			0,21	0,31	0,38	-0,02	0,34	0,64	0,64	0,25	0,48	-0,56	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75	0,68	0,75

За оцінкою аналітиків інвестиційної компанії Dragon Capital, сьогодні на надходження зовнішніх інвестицій можуть розраховувати не тільки великі індустріальні центри, а й міста з розвинутою туристичною та розважальною інфраструктурою, спираючись на внутрішні резерви — підприємливість та ініціативність своїх громадян.

Отже, виходячи з аналізу світового й українського рейтингів іміджу міст, який відображає якість та привабливість життя в них, можна зробити висновок, що соціокультурне середовище є одним із провідних факторів досягнення високих результатів у тісному взаємозв'язку з працюючою інфраструктурою, інноваційністю, креативністю й розвитком міжнародного бізнесу. Важливим завданням стратегії міського розвитку є збереження унікальних культурних активів і різноманітності міського середовища. Культурні ресурси відносяться до розряду відновлюваних, тому на їх основі можна будувати довгострокову стратегію стійкого розвитку міста.

Загальний висновок: на сучасному етапі розвитку суспільства вже не можна однозначно говорити про панування економічних факторів і мотивів у суспільному розвитку. Все більшу роль у розвитку суспільства починають відігравати соціокультурні фактори, тому завдання науковців полягає в необхідності проаналізувати можливі наслідки цієї тенденції і запропонувати механізми її використання для підвищення якості життя людей як в окремих регіонах, так і в усьому світі.

Література

1. «Великая трансформация» Карла Полаanyi: прошлое, настоящее будущее [Текст] / Под общ. ред. проф. Р. М. Нуреева. — М. : Изд. дом ГУ ВШЭ, 2006. — 406, [2] с.
2. Hofstede G. Culture's Consequences: International Differences in Work-Related Values / G. Hofstede. — Beverly Hills, 1980.
3. Инглхарт Р. Культура и демократия / Р. Инглхарт // Культура имеет значение. Каким образом ценности способствуют общественному прогрессу / Под ред. С. Хантингтона. — М.: МШПИ, 2000. — С. 106 — 128.
4. Тромпенаарс Ф., Хампден-Тернер Ч. Национально-культурные различия в контексте глобального бизнеса / Ф. Тромпенаарс, Ч. Хампден-Тернер. — Минск : Попур, 2004. — 528 с.
5. DiMaggio P. Culture and Economy / P. DiMaggio // N. Smelser, R. Swedberg (eds.). The Handbook of Economic Sociology. — Princeton : Princeton University Press, 1994. — P. 27—57.

6. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон. — М. : ООО «Издательство АСТ», 2003. — 603 с.
7. Фукуяма Ф. Доверие: социальные добродетели и путь к процветанию: пер. с англ. / Ф. Фукуяма. — М.: ООО «Издательство АСТ»: ЗАО НПП «Ермак», 2004. — 730, [6] с. — (Philosophy).
8. Anholt S. Competitive Identity: The New Brand Management for Nations, Cities and Regions /S. Anholt. — Palgrave Macmillan, 2006. — 160p.
9. Kotler P. Marketing Places: Attracting Investment, Industry, and Tourism to Cities, States, and Nations/ P. Kotler, D. Haider, I. Rein. — New York : Free Press, 2002. — 400 p.
10. Kotler P. Marketing Places: Europe / P. Kotler, D. Haider, I. Rein, C. Asplund. — London : Pearson Academic, 1999. — 314 p.
11. Throsby D. Economics and Culture. — Cambridge : Cambridge University Press, 2001.
12. Smelser N., Swedberg R. The Handbook of Economic Sociology / N. Smelser, R. Swedberg. — Princeton : Princeton University Press, 1994.
13. Nash M. Some social and cultural aspects of economic development / M. Nash // Economic Development and Cultural Change. — 1959. — Vol. 7, No. 2 — P. 137—150.
14. Rupasingha A., Goetz S., Freshwater D. Social and institutional factors as determinants of economic growth: Evidence from the United States counties / A. Rupasingha, S. Goetz, D. Freshwater // Papers in Regional Science. — 2002. — N. 81. — P. 139—155.
15. Landry C. The Art of City Making / C. Landry. — London: Earthscan, 2006.
16. Lynch K. The Image of the City / K. Lynch. — Cambridge, MA : The MIT Press, 1960.
17. Urry J. The Tourist Gaze: Leisure and Travel in Contemporary Societies / J. Urry. — London : Sage, 1990.
18. Holden J. Thought piece: Creative cities / J. Holden // Place Branding and Public Diplomacy. — 2007. — N. 3. — P. 287 — 290.
19. The Anholt-GfK Roper City Brands Index [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.gfkamerica.com/practice_areas/roper_pam/placebranding/cbi/index.en.html.
20. Париж занял первое место в рейтинге брендов городов мира Саймона Анхольта 2009 года. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://gtmarket.ru/news/media-advertising-marketing/2009/06/18/2033>.
21. Зубаиров Н. 55 лучших городов для жизни в Украине / Зубаиров Н. // Фокус. — 2008. — № 26.
22. 55 лучших городов для жизни в Украине в 2009. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.focus.ua/charts/43971>.